

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/41/2017
Identifikačné číslo spisu: 8706210076
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8706210076.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ M. Q. a 2/ J. Q., bývajúcich v O., zastúpených spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., so sídlom vo Veľkom Slavkove, Školská č. 257, IČO: 36858935, proti žalovaným 1/ V. L. a 2/ M. L., bývajúcich v O., 3/ V. M., bývajúcej v K., zastúpeným JUDr. Petrom Keltošom, advokátom so sídlom v Bratislave, Mickiewiczova č. 2, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, vlastníckeho práva a vydanie nehnuteľnosti s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11 C 172/2006, o dovolaní žalovaných 1/ až 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. septembra 2014 sp. zn. 4 Co 182/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovia majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. mája 2013 č.k. 11 C 172/2006-399: a/ určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v katastrálnom území M., ktoré sú vedené na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere XX m², parcela č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere XX m² (ďalej len „sporné pozemky“), b/ žalovanej 3/ uložil povinnosť vydať žalobcom sporné pozemky v lehote do 15 dní, c/ žalovanej 3/ uložil povinnosť odstrániť do 15 dní plot stojaci na hranici sporných pozemkov s tým, že ak túto povinnosť nesplní, môžu žalobcovia 1/ a 2/ odstrániť plot na náklady žalovanej 3/, d/ žalobu proti žalovaným 1/ a 2/ zamietol, e/ rozhodol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

1.1. Výsledkami vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobcovia 1/ a 2/ boli osobnými užívateľmi pozemku, ktorý bol vedený ako parcela č. XXX vo výmere XXX m² a žalovaní 1/ a 2/ boli osobnými užívateľmi pozemku vedeného ako parcela č. XXX/X vo výmere XXX m². V súvislosti s rozhodnutím katastrálneho úradu o novom zameraní došlo k prečísleniu parcely č. XXX/X na parcelu č. XXX (vedenú na liste vlastníctva č. XXX) a parcely č. XXX/X na parcely č. XXX a XXX (vedené na liste vlastníctva č. X). Spor o hranicu medzi nimi vznikol v roku 2003, kedy bol pletivový plot odstránený a nahradený murovaným plotom. Podľa tvrdenia žalobcov došlo pri tom k posunu

hranice v ich neprospech. Na základe výsledkov dokazovania (vykonaného najmä znaleckým posudkom, výsluchom svedkov, fotodokumentáciou, ohliadkou miesta) dospel súd prvej inštancie k záveru, že skutkový stav týkajúci sa sporných pozemkov nie je totožný s právnym stavom. Vzhľadom na to, že žalobcovia užívali sporné pozemky v súčasných hraniciach od roku 1985 do roku 2004 nerušene a dobromyseľne po celú vydržaciú dobu 10 rokov, nadobudli vlastníctvo k nim právnym titulom vydržania. Užívanie sporných pozemkov žalovanými 1/ a 2/ nemohlo byť dobromyseľné, lebo si museli byť vedomí toho, že len na základe samotného technicko-hospodárskeho mapovania nemohli nadobudnúť ich vlastníctvo. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobe vyhovel, pričom poukázal na § 872 Občianskeho zákonníka a judikát R 83/2002. Žalobu proti žalovaným 1/ a 2/ zamietol z dôvodu nedostatku ich pasívnej vecnej legitimácie (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie už v katastri nehnuteľností bola ako vlastníčka sporných pozemkov vedená žalovaná 3/).

1.2. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Na odvolanie žalovaných Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. septembra 2014 sp. zn. 4 Co 182/2013 napadnutý rozsudok vo veci samej potvrdil ako vecne správny (§ 219 O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie, jeho výsledky adekvátne vyhodnotil, dostatočne zistil skutkový stav veci, ktorý potom správne právne posúdil. Aj podľa názoru odvolacieho súdu boli v danom prípade splnené zákonné podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcov k sporným pozemkom právnym titulom vydržania. Z výsledkov vykonaného dokazovania (najmä zo záverov znaleckých posudkov) vyplynulo, ako boli stanovené hranice pri pridelení sporných pozemkov a ako neskôr došlo k posunu hranice medzi nimi. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je opodstatnená námietka, podľa ktorej napadnutý rozsudok nemá náležitosti v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. a náležite nevysvetľuje, prečo bola zamietnutá žaloba proti žalovaným 1/ a 2/; súd prvej inštancie totiž žalobu proti nim zreteľne zamietol preto, lebo nie sú pasívne vecne legitimovaní. Pokiaľ žalovaní poukazovali na to, že súd prvej inštancie netrval na predložení plnej moci udelenej na zastupovanie žalobcov ich právnym zástupcom, odvolací súd konštatoval, že ide o taký nedostatok, ktorý nemohol spôsobiť vecnú nesprávnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

3. Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadli 10. decembra 2014 žalovaní 1/ až 3/ dovolaním, v ktorom namietli, že im postupom súdov bola odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). K namietanej procesnej vade došlo podľa ich názoru tým, že súd prvej inštancie napriek riadnemu ospravedlneniu ich neúčasti na pojednávaní 14. septembra 2012 v tento deň vec prejednával a vykonal dokazovanie výsluchom niektorých svedkov, ku ktorému sa už neskôr nevrátil. Žalovaní v dôsledku toho nemali možnosť vyjadriť sa k výpovediam týchto svedkov a klásť im otázky. Rozpory v ich svedeckých výpovediach, na ktoré žalovaní poukázali aj v odvolaní, súdy vôbec nezohľadnili. Súd prvej inštancie rozhodol na pojednávaní 14. mája 2013 neobjektívne a bez toho, aby vykonal akékoľvek dokazovanie. Na pojednávania ich riadne nepredvolával a rozhodol vecne nesprávne, lebo k (nepodloženému) záveru o vydržaní vlastníctva sporných pozemkov žalobcami dospel bez toho, aby bol preukázaný právny titul držby, ako aj jej oprávnenosť a dobromyseľnosť. Podľa presvedčenia dovolateľov spočívajú rozhodnutia súdov na nedostatočných skutkových zisteniach, neúplných skutkových záveroch, nenáležitom vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania a ich nesprávnom právnom posúdení. Žalobcovia veľmi dobre vedeli, aký je skutočný stav veci; ich držba sporných pozemkov nebola ani oprávnená ani dobromyseľná. Súdy v konaní nepriznali žiadny význam tomu, že po dobu piatich rokov JUDr. M. M. konal za žalobcov bez preukázania jeho oprávnenia zastupovať žalobcov. Z týchto dôvodov dovolatelia žiadali, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu aj prvoinštančného súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobcovia vo vyjadrení uviedli, že podané dovolanie je neprípustné, zavádzajúce, ničím nepodložené a plne neopodstatnené. Navrhli, aby ho dovolací súd buď odmietol alebo zamietol.

5. Dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť uvedeným dňom, ak nie je ustanovené

inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a v možnosti uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

7.1. Dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

7.2. Tie dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

8. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 7.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

9. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania [viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom odkazuje na rozhodnutie „Cdo“, ide o rozhodnutie najvyššieho súdu)].

9.1. Do uvedeného dňa bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon výslovne pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

9.2. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p.

9.3. Žalovaní dovolaním napadli potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu.

10. Prípustnosť dovolania podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 mala (a aj po tomto dni naďalej má) objektívnu a subjektívnu stránku.

10.1. V ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p. bola vyjadrená objektívna stránka prípustnosti dovolania

smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorá sa nevzťahovala na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňovala (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozsudku vykazujúcemu zákonné znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné.

10.2. Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa (na rozdiel od toho) viazala na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňovala osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie; takým dôvodom bola skutočnosť, že rozhodnutím odvolacieho súdu bol dovolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená procesná ujma dopadajúca na jeho pomery (R 50/1999).

10.3. Prijatie záveru o tom, že podané dovolanie je prípustné, predpokladalo zaujatie záveru o jeho prípustnosti tak po stránke objektívnej, ako aj po stránke subjektívnej, posúdenie subjektívnej prípustnosti dovolania ale vo všeobecnosti predchádzalo posúdeniu objektívnej prípustnosti dovolania. Pokiaľ dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nie je z určitého dôvodu subjektívne oprávnený podať dovolanie, neskúmal už ďalej, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu znaky niektorého z rozhodnutí uvedených v § 236 až § 239 O.s.p.

10.4. V danom prípade súd prvej inštancie žalobu proti žalovaným 1/ a 2/ zamietol; odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil. Žalovaní 1/ a 2/ boli teda v konaní procesne úspešní a rozhodnutia súdov nemali pre nich negatívny dopad. Žalovaní 1/ a 2/ neboli preto subjektívne oprávnení napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu dovolaním. Dovolanie žalovaných 1/ a 2/, ktoré bolo „podané niekým, kto na dovolanie nie je oprávnený“ (§ 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), nevyvolalo preto procesný účinok umožňujúci uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

11. Žalovaná 3/, na rozdiel od žalovaných 1/ a 2/, je v danom prípade subjektívne oprávnená podať dovolanie. Jej dovolanie ale smeruje proti takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý v § 238 O.s.p. nebol uvedený medzi rozsudkami, proti ktorým bolo dovolanie prípustné.

12. V danom prípade by preto dovolanie žalovanej 3/ vyvolalo ňou sledovaný procesný účinok iba vtedy, ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

12.1. Dovolateľka nenamietala existenciu procesných väd konania uvedených v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

12.2. Žalovaná 3/ tvrdí, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

12.3. Najvyšší súd už v minulosti opakovane zdôraznil, že pre záver o existencii procesnej vady konania uvedenej v ustanovení § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim bolo výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016).

13. Podľa názoru žalovanej 3/ jej bola odňatá možnosť realizovať procesné oprávnenia účastníka konania tým, že súd prvej inštancie napriek riadnemu ospravedlneniu neúčasti žalovaných na pojednávaní konanom 14. septembra 2012 vypočul svedkov, k výsluchu ktorých sa už nevrátil, a tak žalovaní nemali žiadnu možnosť vyjadriť sa k výpovediam svedkov a klásť im otázky. Táto námietka žalovanej obsahuje argumentáciu, podľa ktorej súdy porušili jej právo na spravodlivý súdny proces.

13.1. Ústavný súd chápe základné právo na spravodlivé súdne konanie ako zásadne „výsledkové“. Z toho vyplýva, že pri skúmaní, či (ne)došlo k zásahu do tohto práva treba mať na zreteli proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Určujúci z tohto hľadiska nie je jednotlivý úkon súdu alebo niektorá časť súdneho konania; kľúčový význam má jeho výsledok. Takémuto prístupu zodpovedá aj právny záver vyjadrený najvyšším súdom už v judikáte R 13/1993 (a

prevzatý aj v 3 Cdo 179/2013, 3 Cdo 209/2014, 3 Cdo 297/2015 a 3 Cdo 26/2017), v zmysle ktorého „podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je splnená, v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napríklad tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie“.

13.2. V danom prípade pojednávanie, ktoré sa na súde prvej inštancie uskutočnilo 14. septembra 2012, nebolo jediné („konečné“). Vec bola prejednávaná aj neskôr, na pojednávaní konanom 14. mája 2013. Zo spisu (č.l. 395 až 398) vyplýva, že na tomto pojednávaní sa prítomní žalobca 1/, žalovaný 1/ a právni zástupcovia procesných strán vyjadrili k veci, navzájom tiež k vyjadreniu protistrany a zhodne uviedli, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania (§ 120 ods. 4 O.s.p.). V „záverečných rečiach“ - pred vyhlásením rozsudku - napokon zhrnuli svoje pohľady na priebeh konania a výsledky vykonaného dokazovania. Žalovaná 3/ mala procesnú možnosť podať proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie. Túto možnosť využila a svoje výhrady voči postupu súdu prvej inštancie uviedla v odvolaní.

13.3. Z vyššie uvedených dôvodov považuje dovolací súd predmetnú námietku žalovanej 3/ za neopodstatnenú.

14. Otázka, či žalobcovia (ne)boli v konaní zastúpení JUDr. M. M. na základe riadne udeleného plnomocenstva, nemá žiadnu súvislosť s možnosťou žalovanej 3/ realizovať jej patriace procesné oprávnenia. I keby teda bola opodstatnená námietka, že menovaný konal ako zástupca žalobcov, i keď na to nebol zmocnený, nemohlo tým dôjsť k odňatiu možnosti žalovanej 3/ konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

15. Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení platnom a účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu, sa na prejednanie odvolania nariaďovalo odvolacie pojednávanie, ak a/ bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c/ išlo o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d/ to vyžadoval dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch mohol dovolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

15.1. Z vyššie citovaných ustanovení § 214 ods. 1 a 2 O.s.p. vyplýva, že (len) v prípadoch uvedených v § 214 ods. 1 O.s.p. bol dovolací súd povinný nariadiť pojednávanie, v ostatných prípadoch však mohol rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania. O tom, či v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 214 ods. 1 O.s.p., bude nariadené odvolacie pojednávanie, rozhodoval dovolací súd. V danom prípade nešlo o žiadny z prípadov uvedených v § 214 ods. 1 O.s.p., preto dovolací súd mohol vec prejednať a rozhodnúť bez nariadenia odvolacieho pojednávania. O termíne vyhlásenia svojho rozsudku upovedomoval dovolací súd spôsobom, ktorý ustanovil zákon.

15.2. Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriecil zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom. Neopodstatnená je preto jej námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p.

16. Pokiaľ žalovaná 3/ vytýka súdom nedostatky skutkovej povahy, nesprávnosti v procese hodnotenia dôkazov a prijímania skutkových záverov, dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, prípadné nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993 a tiež v 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012. Dodáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

17. Pre prípad, že dovolateľka namieta aj to, že napadnutý rozsudok nemá náležitosti v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., dovolací súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania. Nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) odôvodnenia

rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016. Za procesnú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd (prípadne) neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

18. Pokiaľ žalovaná 3/ namieta, že súdy vyhoveľi žalobe napriek tomu, že v konaní nebola preukázaná oprávnená a dobromyseľná držba žalobcov, v dôsledku čoho nemohli nadobudnúť sporné pozemky právnym titulom vydržania, týka sa jej námietka právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Najvyšší súd už za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi (strane sporu) neznemožňuje právnym posúdením veci (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a napokon 8 ECdo 170/2014). Nesprávne právne posúdenie nebolo súdnou praxou považované za vadu zmätočnosti v zmysle § 237 O.s.p., ani za znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by podľa § 238 O.s.p. zakladal prípustnosť dovolania.

19. K predchádzajúcim bodom najvyšší súd pripomína konštatovanie ústavného súdu obsiahnuté v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“.

20. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že žalovanými podané dovolanie nevyvolalo účinok, ktorý by umožnil uskutočniť meritórny prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

21. Najvyšší súd dovolanie žalovaných 1/ a 2/ odmietol podľa § 447 písm. b/ CSP; dovolanie žalovanej 3/ odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

22. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.